

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๕๒/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
พ้นตำรวจโทไวพจน์ อารณรัตน์ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่ กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน หรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหากับขอให้ ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗ และขอให้นับโทษในคดีนี้ต่อโทษจำคุกของ จำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

ศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณากรณีไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาลตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว และศาลออก

หมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนดสามเดือนนับแต่ออกหมายจับ จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา ตามความในมาตรา ๒๘ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามความในมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์คำร้องประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และบันทึกถ้อยคำให้การของผู้ร้อง ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ได้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔-๓๔๙๕/๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในกำหนดเวลา ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร โดยมีผู้รับหนังสือไว้แทน เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งขอล่าหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ตามที่อยู่ดังกล่าว แต่ไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝาก โดยระบุเหตุผลว่า “ปฏิเสธการรับ” ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามกฎหมาย ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว โดยผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพิจิตร และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหา ขอให้นับโทษจำคุกของผู้ถูกกล่าวหาคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกทั้งสองคดีดังกล่าว

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเป็นเจ้าพนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง ภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๑) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามหลักการสำคัญเพื่อให้ผู้ร้องมีข้อมูลในการตรวจสอบบุคคลในตำแหน่งดังกล่าวตลอดระยะเวลาที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า มีทรัพย์สินและหนี้สินเปลี่ยนแปลงผิดปกติกหรือไม่ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมต้องทราบว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามกฎหมายเมื่อพ้นจากตำแหน่ง เมื่อผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งเตือนผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีหนังสือแจ้งขอกกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร แต่ไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝาก โดยระบุเหตุผลว่า “ปฏิเสธการรับ” เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงเหตุผลเพื่อพิสูจน์เจตนาของตน ซึ่งตามหนังสือดังกล่าวได้จัดส่งไปยังที่อยู่ระบุไว้ในแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร ที่ระบุเป็นภูมิลำเนาของผู้ถูกกล่าวหาและไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้เปลี่ยนที่อยู่ใหม่หรือไม่ การที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ชี้แจงแสดงเหตุผลใดๆภายในกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย แม้ข้อเท็จจริงได้ความว่า

เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ แต่ก็เป็นการยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย ตามพหุติการณ์แห่งคดีจึงเป็นการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยมีพหุติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหามีความผิดฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และมีพหุติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗

จึงวินิจฉัยว่า พันตำรวจโทไวพจน์ อารณรัตน์ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และมีพหุติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน ให้นับโทษจำคุกคดีนี้ต่อจากโทษจำคุก

(อม.๕๐)

ของจำลองที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำลองในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร./

นายตุลยวัต พรหมพันธุ์ใจ

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม ๒/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม ๕/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	พันตำรวจโทไวพจน์ อารมณ์รัตน์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้คำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

นับโทษจำคุกของผู้ถูกกล่าวหาต่อโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่
อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาล
จังหวัดกำแพงเพชร

ศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณา กรณีไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาล ตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.
๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้วแต่
ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหา แต่ไม่สามารถจับตัวมาได้ภายในสามเดือนนับแต่
ออกหมายจับ จึงพิจารณาคดีได้โดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๒๘ ผู้ถูกกล่าวหา
ไม่มาศาลในวันพิจารณาคดีครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และทางไต๋สวนพยานผู้ร้องปากนางสาว
อารยา แผลงภูทอง เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตาม
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔ - ๓๔๙๕/๒๕๖๒ จึงมีผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๑ (๑๓) ผู้ถูกกล่าวหา
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้วเมื่อ
วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจาก
ตำแหน่งภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ผู้ร้องมีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๕
มิถุนายน ๒๕๖๔ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ายังไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และให้ดำเนินการยื่น
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ไปยังบ้านเลขที่
๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นที่อยู่ของ

ผู้ถูกกล่าวหาตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร โดยปรากฏชื่อ ทนงค์ดี เกี่ยวพันเป็นลูกจ้างเป็นผู้รับไว้แทนเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหายืนยันบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยส่งหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ดังกล่าว ปรากฏมีผู้รับหนังสือไว้แทนเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ แต่ผู้กล่าวหาไม่ดำเนินการตามหนังสือแจ้งของผู้ร้อง ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ไปรับทราบข้อกล่าวหาในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ดังกล่าว โดยปรากฏชื่อเกศรา เกี่ยวพันเป็นหลานเป็นผู้รับหนังสือไว้แทนเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ดังกล่าว อันเป็นการดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓๘ แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝาก ระบุเหตุผลว่า ปฏิเสธการรับ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องเป็นคดีนี้

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จึงเป็นเจ้าพนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง ภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง และภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่ง

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๑) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่ไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ย่อมเป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่สามารถตรวจสอบความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาได้ เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งให้ถูกต้อง แต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย พฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อให้เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป และเป็นความผิดฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และมาตรา ๑๖๗ ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้วให้ลงโทษจำคุกตามสำเนาคำพิพากษาแนบท้ายคำร้องขอให้นับโทษต่อ จึงให้นับโทษต่อตามขอ

วินิจฉัยว่า พันตำรวจโทไวพจน์ อารณรัตน์ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามมาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ก็มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน นับโทษจำคุกในคดีนี้ต่อโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

นายสุชาติ สุนทรีเกษม

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัย

คดีหมายเลขดำที่ อม ๒/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม ๕๖/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
พ้นตำรวจโทไวพจน์ อารณรัตน์ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้คำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔ - ๓๔๙๕/๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทลุง และ

จำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗ นับโทษจำคุกของจำเลยคดีนี้ต่อโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

ศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณา กรณีไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาล ส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้วผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวมาได้ภายในกำหนด ๓ เดือน จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มาศาลในวันนัดพิจารณาคดีครั้งแรกให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔ - ๓๔๙๕/๒๕๖๒ จึงมีผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๑ (๑๓) ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ผู้ร้องมีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน

๒๕๖๔ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ายังไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องและให้ดำเนินการยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ไปยังบ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร โดยปรากฏชื่อ ทนงค์ดี เกี้ยวพັນเป็นลูกจ้างเป็นผู้รับไว้แทนเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการอย่างไร ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนผู้ถูกกล่าวหาให้ทราบว่ายังไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง (ครั้งที่ ๒) โดยให้ดำเนินการยื่นภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับหนังสือโดยส่งหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ดังกล่าวข้างต้น ปรากฏลายเซ็นที่ไม่สามารถอ่านชื่อได้ เกี้ยวพັນเป็น ร.ป.ก. เป็นผู้รับหนังสือไว้แทนเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการอย่างไร ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับหนังสือ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับหนังสือแล้ว ยังคงเพิกเฉย ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ไปรับทราบข้อกล่าวหาในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ของผู้ถูกกล่าวหา โดยปรากฏชื่อ เกศรา เกี้ยวพັນเป็นหลานเป็นผู้รับหนังสือไว้แทน เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ดังกล่าว อันเป็นการดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓๘ แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝากระบุเหตุผลว่า “ปฏิเสธการรับ” ซึ่งถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาโดยชอบแล้ว แต่ไม่ดำเนินการชี้แจงข้อกล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของ

ศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ตามสำเนาคำพิพากษาแนบท้ายคำร้องขอให้นับโทษต่อ

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จึงเป็นเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อผู้ร้องเมื่อเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๑) ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ย่อมเป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่สามารถตรวจสอบความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาได้ มีผลเท่ากับผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องตามกฎหมาย เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งให้ถูกต้อง แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉยพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อให้เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือ

หนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป และเป็นความผิดฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ทั้งยังมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และมาตรา ๑๖๗

วินิจฉัยว่า พันตำรวจโทไวพจน์ อารณรัตน์ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามมาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และให้นับโทษจำคุกในคดีนี้ต่อโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

นายณัฐพงศ์ ฐานานันตพิงค์

- ๒ -

ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม ศาลออกหมายจับแล้วแต่ไม่สามารถจับผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในกำหนดสามเดือนนับแต่ออกหมายจับ ศาลจึงมีอำนาจพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา ตามมาตรา ๒๘

พิเคราะห์คำร้องประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ คำให้การของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ และผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔-๓๔๙๕/๒๕๖๒ จึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ เอกสารประกอบ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามแบบ รับรองรายการทะเบียนราษฎร โดยปรากฏผู้รับชื่อ “เกศรา” เป็นผู้รับหนังสือไว้แทน และต่อมาผู้ร้อง มีหนังสือแจ้งขอล่าหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ตามที่อยู่ดังกล่าว แต่ไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝาก โดยระบุ เหตุผลว่า “ปฏิเสธการรับ” ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและ หนี้สินพร้อมเอกสารประกอบเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย ๒,๐๐๐ วัน ผู้ถูกกล่าวหาเป็น บุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และ จำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีศาลมีคำ

- ๓ -

พิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหา ตามสำเนาคำพิพากษาแนบท้ายคำร้องขอให้รับโทษผู้ถูกกล่าวหาต่อจากโทษจำคุกทั้งสองคดีดังกล่าว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็น “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง ภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง และภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๑) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เกิดระบบการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่ามีความเปลี่ยนแปลงผิดปกติหรือไม่ และการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อให้ผู้ร้องมีข้อมูลในการตรวจสอบเชิงป้องกันบุคคลตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมต้องทราบว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามกฎหมายเมื่อพ้นจากตำแหน่งภายในกำหนดเวลาตามกฎหมาย ประกอบกับผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือน

- ๔ -

ผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด และต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร แต่ไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝาก โดยระบุเหตุผลว่า “ปฏิเสธการรับ” อันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงเหตุผลเพื่อพิสูจน์เจตนาของตนแล้ว การที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ชี้แจงแสดงเหตุผลใด ๆ ตลอดมา แม้ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ แต่ก็เป็นการยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย ๒,๐๐๐ วัน จึงเป็นการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ อีกด้วย

จึงวินิจฉัยว่า พันตำรวจโทไวพจน์ อาภรณ์รัตน์ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ก็มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน กับให้ปรับโทษในคดีนี้ต่อโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

นายวรรัตน์ กลิ่นรัตน์

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๕๖/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
		พันตำรวจโทไวยพจน์ อารมณ์รัตน์	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง		การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้คำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควร
เชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗ และขอให้ปรับโทษจำคุกของจำเลย
ที่ ๓ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทลุง และจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่
๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในสามเดือนนับแต่ออกหมายจับ จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง

พิเคราะห์คำร้อง ประกอบพยานหลักฐานจากการไต่สวน และสำนวนการไต่สวน ของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และปฎิญาณตนในที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับ ตำแหน่งแล้ว ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔ - ๓๔๙๕/๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อ ผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีหนังสือลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๖ แจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสาร ประกอบ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการ ผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ไปรับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาไปยังผู้ถูกกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ แต่ไปรษณีย์นำ

ส่งคืนผู้ฝาก โดยเจ้าหน้าที่ผู้นำจ่ายระบุว่า “ปฏิเสธการรับ” ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพญา และจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้วให้ลงโทษจำคุก

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และ บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มาตรา ๑๐๒ (๑) มาตรา ๑๐๕ วรรคสาม (๑) และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔ (๑) ๑.๓ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่น บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๖ (๑) ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินในวันที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ จึงเป็นหน้าที่อัน สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับไม่ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูก กล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว อันเป็นข้อแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบดีว่าตนมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ต่อผู้ร้องตามที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด ประกอบกับผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด และต่อมามีหนังสือแจ้งให้ไปรับทราบข้อกล่าวหากับชี้แจงข้อเท็จจริง อันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงเหตุผลเพื่อพิสูจน์เจตนาของตนได้ แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับมิได้ชี้แจงแสดงเหตุผลใด ๆ ตลอดมา กรณีจึงไม่ปรากฏพฤติการณ์ใดอันจะควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดฐานจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า พันตำรวจโท ไวยพจน์ อารมณ์รัตน์ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบมาตรา

(อม.๕๐)

- ๕ -

๑๑๔ พรรคสาม กั๊บมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน ให้นับโทษคดีนี้ต่อโทษจำคุกของ
จำเลยที่ ๓ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทลุง และจำเลยใน
คดีหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร.

นายศุทธิพงศ์ ภูสุวรรณ

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม ๒/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม ๕๖/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
		พันตำรวจโทไวพจน์ อามรณรัตน์	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้คำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗ และนับโทษผู้ถูกกล่าวหาในคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๓๓ วรรคสาม และศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้ว แต่ไม่สามารถจับผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในสามเดือนนับแต่ออกหมายจับ ศาลมีอำนาจพิจารณาคดีได้ โดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะตั้งทนายความมาดำเนินการแทน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

พิเคราะห์คำร้องเอกสารท้ายคำร้องประกอบพยานหลักฐานตามทางไต่สวนแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต เลือกตั้ง โดยปฎิญาณตนในที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก่อนเข้ารับหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔ - ๓๔๙๕/๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ในส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่งนั้น ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการภายในกำหนด ผู้ร้องจึงมีหนังสือ ๒ ฉบับ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ภายใน ๓๐ วัน และ ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการใด ผู้ร้องจึงมีหนังสือ

แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ผู้ร้อง จึงมีหนังสือส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาไปยังผู้ถูกกล่าวหาให้รับทราบข้อกล่าวหาส่งทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับ แต่ปรากฏว่าไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝาก โดยเจ้าหน้าที่ผู้นำจ่ายระบุเหตุผลการคืนว่า “ปฏิเสธการรับ” ต่อมาผู้ร้องได้พิจารณาแล้วมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้น จากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อ ผู้ร้องเมื่อเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มาตรา ๑๐๒ (๑) มาตรา ๑๐๕ วรรคสาม (๑) และ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชี ทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและเป็นมาตรการ ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ใช้อำนาจรัฐ เมื่อปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งมาก่อนแล้ว แสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบรายละเอียด และที่มาแห่งทรัพย์สินของตนและหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหากลับไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทั้งที่ผู้ร้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหา

โดยมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในระยะเวลา
ที่ผู้ร้องกำหนด บ่งชี้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และแม้ทางไต่สวนปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหา
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ก็เป็นการยื่นภายหลังจากที่ผู้ร้องยื่น
คำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อดำเนินคดีต่อผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
จึงมิใช่การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในกำหนด
พฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและ
หนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
ต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา
ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นตามมาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหา
ต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบ
มาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าไม่แสดง
ที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตาม
มาตรา ๑๖๗ ด้วย ส่วนที่ผู้ร้องขอให้นับโทษผู้ถูกกล่าวหาในคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยที่ ๓ ในคดี
อาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดง
ที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร นั้น ได้ความจากทางไต่สวนพยานผู้ร้องประกอบสำเนา
คำพิพากษายืนยันว่า ผู้ถูกกล่าวหาต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดี ๒ คดีดังกล่าว ข้อเท็จจริง
ฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่ผู้ร้องขอนับโทษต่อ จึงให้นับโทษต่อได้

จึงวินิจฉัยว่า พันตำรวจโทไวพจน์ อารณรัตน์ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ก็มีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และให้นับโทษผู้ถูกกล่าวหาในคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพญา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

นายจุมพล กล้าประเสริฐ

ศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณากรณีไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับแล้ว ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา ตามมาตรา ๒๘ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์คำร้องประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำเบิกความพยานผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ และผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔-๓๔๙๕/๒๕๖๒ จึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๒๔๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร โดยมีผู้รับหนังสือไว้แทน และผู้ร้องมีหนังสือแจ้งขอกกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามที่อยู่ดังกล่าวอีกครั้ง แต่ไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝากโดยระบุเหตุผลว่าปฏิเสธการรับต่อมาเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย ๒,๐๐๐ วัน ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ใน

คดีหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหา ตามสำเนาคำพิพากษาแนบท้ายคำร้องขอให้รับโทษผู้ถูกกล่าวหาต่อจากโทษจำคุกทั้งสองคดีดังกล่าว

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจึงเป็น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้องภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง และภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๑) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่มีวัตถุประสงค์มุ่งหมายจะสร้างระบบการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้รัดกุมและเกิดประสิทธิภาพในการตรวจสอบอย่างแท้จริง เพื่อให้ผู้ร้องมีข้อมูลในการตรวจสอบบุคคลในตำแหน่งดังกล่าวตลอดระยะเวลาที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่ามีทรัพย์สินและหนี้สินเปลี่ยนแปลงผิดปกติหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมต้องทราบว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีรายการทรัพย์สิน

และหนังสือและเอกสารประกอบตามกฎหมายเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ประกอบกับผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนผู้ถูกกล่าวหาให้ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในระยะเวลาที่กำหนด และต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งขอกกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร แต่ไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝากโดยระบุเหตุผลว่าปฏิเสธการรับ เมื่อหนังสือดังกล่าวส่งไปยังที่อยู่ตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร การที่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉยโดยไม่แสดงเหตุผลใด ๆ ตลอดมา แม้ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง แต่เป็นการยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย อันเป็นการไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ อีกด้วย

จึงวินิจฉัยว่า พ้นตำรวจโทไวพจน์ อภรณ์รัตน์ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบ
มาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน กับให้นับโทษคดีนี้ต่อจากโทษจำคุก
ของจำเลยที่ ๓ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพญา และจำเลยในคดี
หมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร.

นายพิศิษฐ์ สุตลาภา

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม ๒/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม ๕/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ผู้ร้อง

พันตำรวจโทไวพจน์ อภรณ์รัตน์

ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้คำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗ กับนับโทษจำคุกคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญา

หมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพญา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้ว

ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันพิจารณาคดีครั้งแรก ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาเพื่อพิจารณาคดี แต่ไม่สามารถจับผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีต่อไปโดยไม่กระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา และถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๓ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนประกอบสำนวนการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงจากทางไต่สวนรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔-๓๔๙๕/๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่ไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้ดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ รวม ๒ ฉบับ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๒๕๔/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของผู้ถูกกล่าวหาตามแบบรายการทะเบียนราษฎร ฉบับแรกมีชื่อ “ทะนงศักดิ์” เป็นผู้รับหนังสือไว้แทนเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ฉบับที่สองมีการลงลายมือชื่อผู้รับหนังสือไว้แทนโดยไม่ปรากฏชื่อผู้รับหนังสือเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการประการใด ผู้ร้องเห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน

หรือหนี้สินนั้น จึงมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าว มีชื่อ “เกศรา” เป็นผู้รับหนังสือไว้แทนเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรับทราบข้อกล่าวหา ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ดังกล่าวอีกครั้ง แต่เจ้าหน้าที่นำจ่ายนำส่งคืนผู้ฝาก โดยระบุเหตุผลการคืนว่า “ปฏิเสธการรับ” ผู้ร้องพิจารณาแล้ว จึงยื่นคำร้องเป็นคดีนี้

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง พร้อมหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๒ (๑) ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาเคยดำรงตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินมาก่อน และเคยดำเนินการมาแล้วเมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่งมาก่อนแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาย่อมต้องทราบดีว่าตนมีหน้าที่ดังกล่าวอีกครั้งเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ทางไต่สวนได้ความจากนางสาวอารยา แผลงภูทอง ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบ ๒ สำนักงานตรวจสอบทรัพย์สินภาคการเมือง สำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งได้รับมอบหมายให้ติดตามและตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาที่ยื่นต่อผู้ร้องว่า จากการ

ตรวจสอบ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ผู้ถูกกล่าวหาคงเพิกเฉย ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งเตือนให้ทราบอีกครั้ง โดยให้ดำเนินการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการ พยานเห็นว่าหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหา ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ไปรับทราบข้อกล่าวหาในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรับทราบข้อกล่าวหาตามกำหนดนัด การที่ผู้ถูกกล่าวหาเห็นว่าตนมีหน้าที่ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่ไม่ดำเนินการ ซึ่งเจ้าพนักงานผู้ตรวจสอบก็ไม่ได้ดำเนินคดีในทันที ยังให้โอกาสชี้แจงและยื่นให้ถูกต้อง โดยขยายระยะเวลาให้ดำเนินการถึง ๒ ครั้ง แต่ผู้ถูกกล่าวหาคงเพิกเฉย ทั้งตามสำนวนการไต่สวนของผู้ร้องยังปรากฏข้อเท็จจริงด้วยว่า ก่อนถึงวันรับทราบข้อกล่าวหา พนักงานผู้ตรวจสอบได้รับแจ้งจากนายเพชรภูมิ อารณรัตน์ บุตรของผู้ถูกกล่าวหาว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่สะดวกเดินทางไปรับทราบข้อกล่าวหา ซึ่งตรงกับข้อเท็จจริงที่ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรับทราบข้อกล่าวหาจริง ยิ่งชัดเจนว่า ผู้ถูกกล่าวหาทราบกระบวนการตามที่ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งตลอดมา แต่ตั้งใจที่จะเพิกเฉยไม่ดำเนินการตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด และเมื่อผู้ร้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ยื่นเสียให้ถูกต้อง ผู้ถูกกล่าวหายังไม่ยอมยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การไม่ดำเนินการเช่นนี้ย่อมทำให้ผู้ร้องไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินได้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น อันเป็นการกระทำความผิดตามคำร้อง

จึงวินิจฉัยว่า พันตำรวจโทไวพจน์ อารณรัตน์ ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามมาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน พิจารณ์พิพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ไม่มีเหตุสมควรขอการลงโทษนับโทษจำคุกคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร.

นายอธิคม อินทุภูติ

- ๒ -

(อม.๕๐)

ผู้ถูกกล่าวหา และลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗ และ ขอให้ยับยั้งโทษผู้ถูกกล่าวหาต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร

ศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณา ส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้วผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหา แต่ไม่สามารถจับตัวมาได้ภายในกำหนด ๓ เดือน จึงนัดพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง เมื่อผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในนัดพิจารณาครั้งแรก จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำเบิกความพยานผู้ร้องปากนางสาวอารยา แผลงภูทอง เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๙๔ - ๓๔๙๕/๒๕๖๒ ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหาสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๑ (๑๓) ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ายังไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและ

- ๓ -

(อม.๕๐)

เอกสารประกอบต่อผู้ร้องและให้ดำเนินการยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือและแจ้งเตือนไป ยังผู้ถูกกล่าวหาอีกครั้งโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อมูล ทะเบียนราษฎร มีผู้รับหนังสือไว้แทน แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการใด ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูก กล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบ รับไปยังที่อยู่ดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหา ปรากฏว่าหลานผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้รับหนังสือไว้แทนเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบ ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบโดยส่งทาง ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่อีกตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับ การยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ปรากฏว่าไปรษณีย์นำส่งคืนผู้ฝาก ระบุเหตุผลว่า ปฏิเสธการรับ ผู้ถูกกล่าวหา เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทธยา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้วตามสำเนาคำพิพากษาแนบท้ายคำร้อง ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องเป็นคดีนี้

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเป็นเจ้า พนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และ บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติ

- ๔ -

(อม.๕๐)

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๑) ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อพ้นจากตำแหน่งภายในกำหนด ย่อมทำให้เป็นอุปสรรคในการ ตรวจสอบความถูกต้อง ความมีอยู่จริง และความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา อันเป็นกลไกหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งให้ถูกต้อง ๒ ครั้ง ผู้ถูกกล่าวหา กลับเพิกเฉยและรับทราบข้อกล่าวหาโดยชอบแล้ว แม้ต่อมาวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูก กล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง แต่ก็เกินระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนดมาหลายปี โดยไม่ปรากฏว่ามีการชี้แจงเหตุของการยื่นบัญชีล่าช้าตามประกาศ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๔ ฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมี พฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป และ เป็นความผิดฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามี เจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และมาตรา ๑๖๗

- ๕ -

(อม.๕๐)

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพญา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวถึงที่สุดให้จำคุก จึงต้องนับโทษต่อ

จึงควรพิพากษาว่า พันตำรวจโทไวพจน์ อารณรัตน์ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามมาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ก็มีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ ให้จำคุก ๒ เดือน และให้นับโทษผู้ถูกกล่าวหาต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพญา และจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดกำแพงเพชร.

นายวีระพงศ์ สุดาวงศ์